

Hørings svar om afgrænsning af miljøkonsekvensrapport for Valby Skybrudstunnel

Indsendt af Søren Hvalkof, Hf. Kalvebod 50, 2450 Københavns SV (Vejkode 9232, bygning 52 og bygning 135).

Vedr. påvirkninger fra anlægsarbejderne på beboere, bygninger, infrastruktur, miljø og natur i Hf. Kalvebod.

Nærværende høringssvar er for hvert tema opdelt i hhv.:

- a) de forhold og påvirkninger der specifikt vedrører min ejendom Hf. Kalvebod 50
- b) de påvirkning der desuden omfatter hele Hf. Kalvebod og tilgrænsende områder og natur. Præsentationsrækkefølgen af det specifikke og det generelle afhænger af konteksten.

Svar og indsigelser er baseret på det i blivhoert.kk.dk bilagte høringmateriale herunder især Niras' afgrænsningsnotat.

1. Boligområdet Hf. Kalvebod og klassificeringen af bebyggelsen

Det er påfaldende og bekymrende at Hf. Kalvebod ikke er nævnt med så meget som en bisætning i det ellers omfangsrige høringmateriale. Der henvises kun til omkringliggende "kolonihaver" eller synonymet "Musikbyen".

Hf. Kalvebod er ikke en kolonihave. Det er en helårs-haveboligforening, der har fungeret på helårsbasis siden det første arealejemål blev indgået med KK i 1920. Vi har således lige haft 100-års jubilæum som helårs-haveboligforening, og vi indgår ikke i nabobebyggelsen "Musikbyen", som er en separat selvstændig enhed. Hf. Kalvebod består af 90 haver udlagt som helårsbeboelse med tilhørende faciliteter. Vi grænser direkte op til Tudsemindevej og til det anlægs- og byggeområde der er projekteret til samleskakt mellem Gåsebækkloakken og Gåsebækrenden under betegnelsen "Musikbyen". Desuden fremgår det af det tracé der er skitseret på bilagte kortmateriale at tunnelen skal bores tværs igennem den østlige del af Hf. Kalvebod inden tilslutningen til skaktanlæg og bygværk ved byggepladsen Musikbyen, der ligger som umiddelbar nabo med en afstand <20 m fra Hf. Kalvebod.

Det kan undre at Hf. Kalvebods status som særligt boligområde med helårsbeboelse, og i et vist omfang erhverv, ikke er taget ad notam i planlægningen af skybrudsanlægget, herunder vurdering af diverse gener i anlægsfasen. I mit specifikke tilfælde er mit hus opført i 1977, med udbygninger i 1988 og 2001, samt løbende energiforbedringer, renoveringer etc. Det har siden dets opførelse været registreret som helårshus (parcelhus) på lejet grund, og jeg har siden jeg flyttede ind, betalt ejendomsskat som helårshus. Registrering af tilbygninger, ombygninger, og energiforbedringer er løbende blevet registreret i BBR (OIS). Der er ingen forhold der har forhindret planlæggerne af Valby Skybrudstunnel at konstatere dette.

Jeg må derfor som mangeårig ejendomsskatteyder kræve at blive behandlet som boligejer af et helårshus (på lejet/fremmed grund), og ikke som ejer af en sommerbeboet kolonihave. Dette forhold gælder naturligvis også alle andre beboere af Hf. Kalvebod.

At dette ikke er tilfældet fremgår at notatet i Tabel 1 i Afgrænsningsnotatet s. 24 omhandlende metoder til vurdering af miljøfaktorer (Befolkning...):

"Der udføres en overordnet kortlægning af alle bygninger, der potentielt udsættes for vibrationspåvirkninger og den enkelte bygnings vibrationsfølsomhed vurderes, ligesom potentielt vibrationsfølsomme virksomheder identificeres. Kortlægningen foretages på grundlag af orthofotos, oplysninger fra OIS/BBR-registret samt gadefotos."

”Påvirkningen af haveforeningshusene omkring skaktene ved Musikbyen og Enghave Kanal vurderes samlet ud fra foreliggende oplysninger.”

Men da Hf. Kalvebod ikke er del af Musikbyen og har karakter af helårsbebyggelse, kan man ikke benytte den samlede (fælles) vurdering af kolonihavebebyggelserne ved de to nævnte anlægsområder som standard (baseline) for påvirkningerne.

Desuden skal det også bemærkes at ikke alle beboere har opdateret BBR databasen med nyere oplysninger om ejendomsforbedringer, energirenoveringer etc. Det skyldes bl.a. at BBR i flere omgange har været umulig at tilgå, at det krævede skriftlig henvendelse til KK, samt at ikke alle beboere har kvalifikationer der tillader dem at manøvrere i det digitale univers.

Derfor bør der foregå en særskilt registrering af de påvirkede ejendomme/boliger i Hf. Kalvebod, med andre kriterier for vibrations-, støj-, støv- og lyspåvirkninger i overensstemmelse med helårsbebyggelse i et plan, og med henblik på afværgeforanstaltninger og kompensation.

2. Støj, vibrationer og lys

Vibrationer

Hvad angår min egen ejendom Hf. Kalvebod 50, så ligger den præcist på det punkt hvor boremaskinen og tunnelføringen vil gå under Tudsemindesøen og ind i Hf. Kalvebod, og under hele den vestlige del af mit hus, inden den fortsætter mod SØ under de andre huse i Kalvebod og ud ved parkeringspladsen ved Musikbyen og Gåsebækrendens begyndelse.

Da mit hus er bygget af flere omgange og med forskellig fundamenteringer, anser jeg det som særligt sårbart for vibrationsskader, især da huset er umiddelbar nabo til Tudsemindesøen (10 m), der ved høj vandstand har kraftig udsivning af vand mod min ejendom. Huset nyeste tilbygning er fra 2001 (køkken/bryggers), som har fuld kælder under tilbygningens samlede areal på knap 35 kvm, der blev bygget lige før anlæggelsen af søen. Kælderen er konstrueret med filigran-armerede specialfremstillede betonelementer, og støbt bund. Desuden er der et dybt omfangsdræn og en samlebrønd med en automatisk sumppumpe, som sørger for at der ikke siver vand ind i kælderen fra sø, grund eller overflade. Resten af huset er til gengæld konstrueret på pillefundament (punktfundamentering), men i forskellige dybder. Således er den oprindelige bygning fra 1977 ikke så dybt piloteret som tilbygningen fra 1988, hvorimod den nye tilbygning fra 2001 med kælder er betydeligt dybere fundamenteret. Det betyder at de forskellige bygningsdele arbejder forskelligt ved vibrationer og rystelser, og ligeledes ved yderligere grundvandssænkning. Jeg har derfor stor bekymring for sætnings-skader og ikke mindst revner og indsivning af vand fra Tudsemindesøen. Det er muligt at selve borearbejdet ikke vil påvirke nævneværdigt da det ligger relativt dybt nede i kalklaget - det er dog uklart, men spunsning og nedramning af sekantpiller til etablering af skakten ved Musikbyen vil med stor sandsynlighed påføre ejendommen betydelige vibrationer.

Det skal her fremhæves at der var betydelig påvirkning af bygningen under det store jordskælv med epicenter i Skåne i 2008, hvor bøger faldt ud af reolerne på mit kontor og påvirkningen var mærkbar. Også tidligere jordrystelser pga. forskydninger i brudlinjerne i kalksandslagene under Sydhavnen har kunne mærkes meget tydeligt og har ført til faldende objekter. Det samme er også gældende for andre huse i Hf. Kalvebod, som har meget forskellige fundamenteringer, strækkende sig fra fast støbte stribefundamenter, over støbte punktfundamenter, til brøndfundamentering til løse sokkelsten, og forskellige kombinationer af disse typer.

Det er derfor vigtigt at alle husene i Hf. Kalvebod registreres før der opstår sætnings- og sprækkeskader på bygningerne, som alle er baseret på trækonstruktioner.

Støj

Som det fremgår af høringsmaterialet kan der forventes betydelige støjgener under anlægsarbejdet med skaktbyggeri og tilslutninger. Selv om byggeaktiviteterne vil foregå i

dagtimerne mellem 7 og 19, vil de være til væsentlig gene for beboerne i Kalvebod, forstærket af at de vil strække sig over en længere periode på 18 - 24 måneder. For mit eget vedkommende vil støj og rystelser væsentligt påvirke min arbejds effektivitet. Jeg driver mit eget konsulentfirma fra min adresse i Hf. Kalvebod (CVR 38189557), der omfatter større skriftlige rapport- og udredningsarbejder, som kræver at man har ro til at koncentrere sig. Støj og vibrationer i dagtimerne vil således kunne påvirke produktiviteten negativt og helt umuliggøre arbejdet. Og hvis det oven i købet strækker sig over op til 12 måneder, vil det være til væsentlig gene. Hvis sådanne forhold opstår vil der blive fremsat krav om økonomisk kompensation for nedsat produktivitet og indtjening. Desuden er jeg landsdækkende censor ved 6 forskellige danske universiteter, der fordrer arbejdsro til læsning af specialer og andre skriftlige opgaver. Der er også andre beboere som har deres hjemmearbejdspladser i Kalvebod, og som på lignende vis vil blive negativt påvirket.

Støj og vibrationsforholdene vil naturligvis være lige så generende for andre beboere i Hf. Kalvebod som for mig. Der er mange pensionister og ældre beboere, som vil være hjemme de fleste dage i dagtimerne. Desuden er der småbørnsfamilier med spædbørn, der ikke nødvendigvis er i institution hele dagen og som skal kunne hvile uforstyrret. Det kan ikke tilgodeses ved så voldsomme og langstrakte anlægsarbejder som den projekterede skaktkonstruktion.

Det skal derfor også understreges at de erfaringer med og kriterier for rystelser og støjgener man refererer til, nemlig afgørelserne for støjniveauer fra metrobyggeriet ved Marmorkirken (Afgrænsningsnotatet, tabel 1, s. 23), ikke bare kan overføres til forholdene ved byggepladsen Musikbyen og Hf. Kalvebod. Vi har ikke som beboere valgt at bosættes os midt i et storbymiljø, hvor man må kunne forvente et vist støjniveau, men har netop valgt et bosted uden for selve storbyen, med forventet fred og lavt støjniveau. Desuden er boligbyggeriet meget lavere hvilket giver en anden lyd- og støjfordeling.

Lysforurening

Der er slet ikke i det tilgængelige høringsmateriale taget højde for den lysforurening der kan forventes fra en så stor anlægsplads. Det er meget beklageligt og den forventede byggebelysnings størrelse, omfang og intensitet bør klarlægges.

3. Trafik og parkeringsforhold

En anden væsentlig forstyrrende faktor tunnelprojektet vil påføre os, er den konstante trafik med tunge lastbiler og anden biltrafik på Tudsemindevej, som grænser direkte op til Hf. Kalvebod. Tunge lastbiler kan registreres som rystelser i husene, og for os der bor tættest på vil der desuden være tale om en ikke ubetydelig støjgene. Det har vi som beboere kunnet konstatere hver gang der var Grøn Koncert i Valbyparken, hvor de tunge lastbiler med scenemateriale og andet har kørt igennem i dagevis.

Desuden vil trafikken og vores adgang til og udgang fra Kalvebod blive væsentligt generet. Her er ikke blot tale om vores egen biltrafik, men også om de mange cyklende, herunder skolebørn, der benytter Tudsemindevej, som er vores hovedadgangsvej til haveforeningen.

Trafiksikkerheden sættes over styr med en blanding af tung lastbiltrafik og mange bløde trafikkanter, og der kan meget let opstå farlige situationer og ulykker. Vi har netop oplevet dette under de Grønne Koncerter og lignende offentlige arrangementer i Valbyparken, hvor der er trafikkaos på Tudsemindevej med mange farlige situationer.

Desuden benytter vi selv og vores gæster både Tudsemindevej og parkeringspladsen ved Musikbyen til parkering. Selv om vi har parkeringspladser inde i Hf. Kalvebod, er pladsen begrænset og det er kun i begrænset omfang muligt at parkere i selve haverne pga. deres beskedne størrelse. Derfor er Tudsemindevej et nødvendigt parkeringsområde, som næppe kan opretholdes når den tunge trafik til og fra byggepladsen foregår.

Dertil komme de gener blokering af tilkørslen til Valbyparken, badestranden og den grønne cykelrute vil påføre ikke blot os, men lokalbefolkningen og offentligheden i sin helhed.

Desuden vil en indsnævring af vejbredden og passageforhindringer, obstruere adgangsvejen til Hf. Kalvebod for skraldebiler og ikke mindst udrykningskøretøjer i tilfælde af akut sygdom, ulykker eller brand.

Der bør derfor stilles alternative parkeringsmuligheder til rådighed i umiddelbar nærhed, og desuden bør der findes en alternativ transportvej for den tunge trafik til og fra byggepladsen, samt undgås obstruktion af adgangsvejene til Hf. Kalvebod og Valbyparken.

Det må også understreges at både jeg og mange andre beboere er helt afhængige af vores biler i forbindelse med vores arbejde. Dvs. at man ikke kan suspendere personbiltrafikken til Hf. Kalvebod i anlægsfasen, men at vi må kunne komme ud og ind, og kunne parkere.

4. Støv og luftforurening

Undergrunden i hele området omkring byggepladsen Musikbyen og Hf. Kalvebod, er gammel losseplads og opfyldning (V2) med stærkt forurenede jord. Opfyldningen i området indeholder rester fra kemi- og medicinproduktion samt stærkt forurenede industriaffald. I Hf. Kalvebod har jeg og mine naboer i forbindelse med udgravninger til fundamentering af husrenovationer og i mit tilfælde udgravning af kælder, testet en række jordprøver før udgravning for at budgettere omkostningerne ved bortskaffelse af forurenede jord. Prøverne svinger mellem forureningsklasse 4 og klasse 3 jord, med indhold af en række giftstoffer, tungmetaller, opløsningsmidler og tjærestoffer. I mit eget tilfælde blev jorden afleveret (mod betaling) på Kalvebod Miljøcenter til viderebehandling og deponering. Det er derfor stærkt bekymrende at der skal graves en så stor volumen af den stærkt forurenede undergrund ud ca. 20 m fra Hf. Kalvebod, med deponering og senere læsning og transport af forurenede jord og tunnelmuck. Det vil både støve og afdampe med uundgåelig påvirkning af Hf. Kalvebod og beboere, som både vil indånde støv og dampe, samt komme i berøring med det nedfaldne forurenede støv, ikke mindst i køkken- og prydhaver, samt på terrasser og grillpladser. Det er simpelthen ikke acceptabelt, og man bør overveje om det overhovedet er sundhedsmæssigt forsvarligt med en udgravning, deponering og borttransport af så forurenede materialer så tæt på et boligområde bestående af haveboliger/parcelhuse.

5. Natur og biodiversitet

Tudsemindevej, som er navnet på hovedindgangsvejen både til byggepladsen ved Musikbyen, Hf. Kalvebod, Hf. Musikbyen og Valbyparken, er opkaldt efter de grønbrogede tudser som indtil for nogle år siden var meget talrige i Gåsebækrenden, der før godsbane-shuntens etablering levede i tusindtal i renden. For at kompensere for nedlagte ynglesteder ved rørlægningen af den øverste del af Gåsebækrenden, anlagdes der en kunstig sø med EU-støtte, som padderne kunne reproducere sig i, og hvor ynglen kunne vokse op. Det førte til massive ynglevandringer af grønbrogede tudser fra banevolden hvor de overvintrede, til søen. Det førte desværre også til massedrab på tudser af gennemkørende biler, da KK ikke havde anlagt faunapassager.

Tudsemindevej er netop opkaldt til minde om de grønbrogede tudser, som på mange måder er blevet symbolet på Sydhavnsmiljøets overlevelseskamp. Tudsebestanden gik efterfølgende stærkt ned efter en udbredt virusepidemi blandt padder, men der er stadig en bestand tilstede, og i stigning. Disse grønbrogede tudser vandrer stadig fra deres vinterhi over Tudsemindevej til søen hvor de formerer sig, inden de i løbet af sommeren igen går på land, fouragerer og søger hi i banevolden og vores haver.

Den lille bestand er meget sårbar for trafik, og daglig kørsel med store lastbiler, der ikke kan manøvrere uden om en grønbroget tudse, vil uvægerligt føre til overkørsel af migrerende tudser i yngletiden. Grønbroget tudse er en bilag IV-art, som skal beskyttes og ikke må trues af anlægsarbejder eller lignende aktiviteter. Det bliver den i dette projekt. Det skal her understreges at det slet ikke er tilstrækkeligt af gennemføre en ”besigtigelse” i denne forbindelse

(Afgrænsningsnotat s. 31), da man pga. af den lille bestand der kæmper for overlevelse, skal være ”på pletten” på det rigtige tidspunkt for at konstatere deres tilstedeværelse, og det gælder også lydsporing af deres paringssang (kvækken). Jeg må her på det kraftigste fraråde et bruge konsulentfirmaet Amphi Consult, der tidligere har været brugt af både KK, Øresundsforbindelsen og By&Havn, og som har demonstreret en helt utilstrækkelig metodologisk tilgang, som vidner om bestilte resultater fra bygherrerens side. Højst utroværdigt og meget beklageligt.

En anden art som vil blive væsentlig påvirket af anlægsarbejderne både ved Musikbyen og ved Enghave Kanal er isfluglen, som er rødlistet. Det betyder at der ikke må foretages nogen som helst indgreb der kan forhindre deres tilstedeværelse eller skræmme dem bort.

I Afgrænsningsnotatet s. 31 står der:

Isfugl, som findes ved Sydhavnstippen, er rødlistet som sårbar (VU) på den danske rødliste. Skrænter mod vandløb, hvor isfugl kan have redehuller, påvirkes ikke af projektet. Der inddrages i øvrigt ikke større områder eller særligt egnede områder for fugle.

Det er en fejlfortolkning af tilstedeværelsen af isfluglene. Os der bor her ser dem stort set hver dag, og vi ved at isfluglene ikke er tilknyttet Tippen, men specifikt til Gåsebækrenden (lokalt kaldet Pisserenden) og Enghave Kanal (lokalt kaldet Lorteren), hvor de i stigende grad har etableret sig. Det startede år tilbage med overvintringsophold, der de seneste år har resulteret i ynglende par i brinkerne ved begge kanaler. Men de få fugle der er, holder især til ved hhv. Gåsebækrendens start lige ved overløbet fra Gåsebækkloakken ved indkørslen til Musikbyen, lige der hvor byggepladsen skal etableres. Det er isfluglenes foretrukne fourageringsplads, og de opholder sig tilsyneladende nærmest inde under broen ved overløbet. Når de især fouragerer der, er det fordi der her er konstant indstrømning af frisk drænvand, og derved vandkvalitetsforhold der favoriserer tilstedeværelsen af hundestejler, som er isfluglens ynglingsfødeemne. Præcist det samme gør sig gældende ved overløbet til Enghave Kanal, hvor der ligeledes altid holder en eller flere isfugle til, som deres foretrukne fourageringsplads pga. af relativt lavt vand, lavthængende grene og en god bestand af Hundestejler. Så det kan godt være at deres redehuller ikke påvirkes i yngletiden, men hele den kolde tid på året fra oktober til marts holder de især til lige netop der hvor begge store anlægsarbejder og skaktbyggerier er projekteret.

Alene af denne grund må projektet med dets nuværende linjeføring betragtes som værende imod gældende fredningslovgivning.

Slutteligt skal det påtales at man påtænker at bygge på den nordlige del af Sydhavnstippen i forbindelse med anlæg af en 4 m høj driftsbygning på 90 kvm og en dyb skakt ved inddragelse af et areal øst for Enghave Kanal. Området som lokalbefolkningen har kæmpet for bevarelse af, og som DN for nogle få år siden forsøgte at få fredet, er af Sydhavnens befolkning opfattet som en integreret del af Sydhavnstippen som man i årevis har kæmpet for at bevare som selvgroet naturområde. Derfor er følgende bemærkning i Afgrænsningsnotatet s. 30 meget problematisk:

”Ved Enghave Kanal er området registreret som § 3 beskyttet eng på Miljøportalen. Området er dog som natur i byzone fra før 1992 undtaget fra naturbeskyttelsesloven”.

At det er §3-beskyttet er uomtvisteligt, men byzonefortolkninger er ret tvivlsom, og hvorom alt er, så vil lokalbefolkningen og brugere af Sydhavnstippen næppe acceptere at der overhovedet bygges på området, især i lyset af den igangværende kamp mod byggeriet på Stejlepladsen, hvor endnu et byggeri på Sydhavnens tilbageværende naturområder med al sandsynlighed vil blive opfattet som en ”krigserklæring” fra KK, og føre til voldsomme reaktioner med blokader o.l. aktioner. Jeg må her henlede opmærksomheden på aktionerne imod den golf-øvebane som KK forsøgte at bygge på samme område, og som måtte opgives efter en årelang aktion og blokade. Aktionen er i Sydhavnen kendt som ”Golfkrigen”. Der kan i øvrigt næppe gennemføres noget som helst byggeri på de projekterede arealer uden en lokalplan.

6. Alternativ tunnelføring

På baggrund af alle disse forhold, som blot er en opsummering af de væsentligste anker, opfordrer jeg til at den foreslåede linjeføring opgives helt, og at der findes en alternativ linjeføring med et andet udløbspunkt end Enghave Kanal og subsidiært Gåsebækrenden. Her vil jeg især pege på den oprindelige plan med afslutning på "Gastårnsgrunden" med det samme tunnelanlæg med reservoirkompleks og udpumpning til renseanlæg, der ligger i umiddelbar nærhed, og den begrænsede overløbsfunktion til udløb i Harrestrup å/Damhusåens munding. De forviklinger der oprindeligt opstod med Hvidovre Kommune om den "geopolitiske" jurisdiktion bør kunne løses med velvillighed og kompensation, og forekommer i bedste fald som infantil bureaukrati. Og hvad angår frygten for vandmængder og sedimentering ved udløbet af Damhusåen, kan det ikke længere være et argument i lyset af de begrænsede mængder overløbsvand der iflg. den præsenterede projektdokumentation skal udledes i Enghave Kanal/Lorteren og videre til samme recipient i Kalveboderne. Som det fremstår nu skal størstedelen af det opmagasinerede vand pumpes til rensningsanlæg og videre ud i Øresund. Nøjagtigt det samme må vel gælde for et eventuelt udløb ved Damhusåen/Harrestrup Ås munding i Kalvebodbugten, hvor påvirkningen af vandmiljøet og Natura-2000 området vel må være det samme som ved brugen af Enghave Kanal.

7. Afsluttende bemærkning

Til slut vil jeg blot udtrykke en yderligere forundring over at der ikke er fremlagt noget budget for dette enorme projekt, eller en mulig finansieringsplan. Ligeledes undrer jeg mig over at der ikke er præsenteret en tidslinje for gennemførelsen og den politiske beslutningsproces – en "roadmap" – der gør det muligt for borgere og skatteydere, der skal betale gildet, at forberede de nødvendige interventioner i beslutningsprocessen.

Med venlig hilsen
Søren Hvalkof
Hf. Kalvebod 50
2450 Købehavn SV
Mob. +45 2726 9050
soren@hvalkof.com